

ROZDĚLOVÁNÍ ZISKU SPOLEČNOSTI

1. ÚVOD

Prvořadým cílem každého podnikatele je dosažení zisku. Tentýž cíl se uplatní i ve vztahu ke společností - právnickým osobám, ve kterých je však situace poněkud zkomplikovaná kapitálovou účastí více osob na podnikání takové entity. Tato situace vyžaduje přijetí pravidel, kterými se budou řídit společníci, jakož i společnost při distribuci finančních prostředků, především tedy zisku. Právní řády proto obsahují četné podmínky, které se vztahují k distribuci finančních prostředků uvnitř společnosti. Taková ustanovení sice omezují na první pohled právo akcionáře na zisk, toto omezení je však zároveň vyváжено ochranou třetích osob, společnosti a minoritních akcionářů ať už skrze tvorbu zvláštní fondu rezerv či limitaci zdrojů (zisku) k rozdělení. Taktéž český obchodní zákoník¹ (dále jen „ObchZ“) detailně upravuje způsob distribuce zisku společnosti a zakotvuje tím některé základní psané principy. Především v posledních letech byl Nejvyšší soud povolán k vymezení některých nepsaných zásad ve světle několika zajímavých kauz². Tento článek má za cíl pomoci čtenáři v orientaci v probíraném tématu, seznámit ho s některými závěry Nejvyššího soudu a přivést ho k zamyšlení nad posuzovanými problémy.

2. K VYMEZENÍ ROZDĚLENÍ ZISKU

Správné uchopení slova „zisk“, resp. „zisk určený k rozdělení“ není pouze teoretickou otázkou, jeho vymezení napomůže objasnit právo na podíl na zisku garantované v ustanovení § 178 ObchZ. Bude se toto právo akcionáře vztahovat k zisku aktuálního hospodářského období nebo bude zahrnovat i nerozdělené zisky minulých let? Bude zisk souhrnem prostředků určených k výplatě společníkům nebo i prostředků určených pro vklad do rezervního fondu? Uplatní se pravidla rozdělování zisku mezi společníky i na prostředky alokované ve fondech, které může společnost použít podle svého uvážení? A co v případě rozdělení prostředků snížením základního kapitálu společnosti, může jít také z pohledu společníka o „zisk“?

Zmatení přináší samotné ustanovení § 178 odst. 1 ObchZ, které stanoví, že *akcionář má právo na podíl na zisku společnosti, který valná hromada podle hospodářského výsledku schválila k rozdělení* a ustanovení § 67a, které říká, že *čistým ziskem je zisk běžného účetního období*. Na první pohled lze totiž z těchto ustanovení vyčíst, že půjde pouze o peněžní prostředky vztahující se k hospodářskému výsledku za příslušný hospodářský rok. Takový závěr by však nebyl rozumný, neboť chápat význam slova zisk ve vztahu k právu společníka na zisk pouze jako nerozdělené peněžní prostředky získané společností za (jedno) konkrétní

¹ Zákon č. 513/1991, obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

² Jde především o rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 29 Cdo 1326/2009 a 29 Cdo 4284/2007 uveřejněných na internetových stránkách Nejvyššího soudu ČR.

účetní období by znamenalo, že ponecháním nerozděleného zisku na účtu nerozděleného zisku ztrácí akcionář automaticky také právo, aby v případě rozdělení takových prostředků byla společnost povinna sledovat zásady pro rozdělení zisku (především zásady spravedlivého rozdělení, viz níže).

Budeme-li číst ustanovení § 178 ObchZ dále, a zejména jeho odstavec 6, dojdeme k závěru, že zisk může zahrnovat také nerozdělený zisk z minulých let. To je v souladu se zahraničními právními řády (např. federálním obchodním zákoníkem *Uniform Commercial Code*, který ve svém článku 316 definuje dividendu jako *rozdělení prostředků z aktuálního nebo naakumulovaného zisku společnosti*).

Pro účely rozdělení zisku může však dle výše zmiňovaného ustanovení § 178, resp. jeho odst. 6, zisk ještě navýšen o prostředky na fondech, které společnost může použít podle svého volného uvážení. S tím se zdá být v rozporu ustanovení § 123 odst. 2, které stanoví, že *k výplatě zisku nelze použít rezervního fondu ani ostatních kapitálových fondů ani prostředků, které mají být podle zákona či společenské smlouvy nebo stanov použity k doplnění těchto fondů*. Podle mého názoru však i přes uvedený zákonný text bude možné takové prostředky k rozdělení zisku použít, pouze za podmínky stanovené v ustanovení § 178, tedy pokud je společnost může použít podle svého volného uvážení. Takový závěr lze argumentačně podpořit např. odkazem v ustanovení § 123 odst. 2 na přiměřené použití ustanovení § 178 odst. 6. I přesto je třeba upozornit na rozkolísanost právní úpravy této problematiky.

K vývoji náhledu na pojetí zisku přišlo i rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 1326/2009, které mimojiné řešilo otázku, zda rozdělení zisku zahrnuje i prostředky určené k přesunu do rezervního fondu (§ 124 ObchZ). V případě kladné odpovědi by měl totiž akcionář právo na zisk samotným rozhodnutím o rozdělení zisku do rezervního fondu společnosti (viz znění ustanovení § 178 odst. 1 ObchZ). Nejvyšší soud k problému uvedl následující: „*Přídělem do rezervního fondu se zisk nerozděluje ve smyslu ustanovení § 178 odst. 1 ObchZ, ale naopak část zisku přidělená do rezervního fondu zůstává společnosti jako součást jejího vlastního kapitálu.*“

Z výše uvedeného lze uzavřít, že můžeme rozlišovat mezi externím rozdělením prostředků (vyplacení dividend akcionářům, vyplacení tantiém představitelům) a rozdělením interním (rozdělení peněžních prostředků na účet rezervního fondu, na účet nerozděleného zisku společnosti, které zůstanou vlastním kapitálem společnosti). O rozdělení zisku ve smyslu ObchZ však půjde jen v případě externího rozdělení.

3. K VYMEZENÍ PRÁVA SPOLEČNÍKŮ NA PODÍL NA ZISKU

Právní úprava kapitálových obchodních společností nestanoví jako obecné pravidlo *právo společníků obchodní společnosti na podíl na zisku*. Toto právo výslovně zakotvuje jen úprava akciové společnosti, a to v ustanoveních § 155 a § 178 ObchZ. Přesto se lze domnívat, že takové právo existuje, když podstatou participace společníků na kapitálové společnosti je

snaha o dosažení zisku z takové účasti. Právo na podíl na zisku je právem dominujícím vyplývajícím z účasti na společnosti, obsahem tohoto práva na podíl na zisku je právo akcionářů rozhodnout se, zda si nechají daný podíl na zisku vyplatit nebo zda ho ponechají společnosti (třeba na účtu nerozděleného zisku). Dle ustanovení § 125, resp. § 187 leží takové rozhodnutí v působnosti valné hromady. Ovládající osoba tedy může přijmout usnesení, kterým se tento zisk ponechá např. na účtu nerozděleného zisku. Problém může nastat, pokud tak ovládající osoba činí opakovaně. Americké právo takové dlouhodobé jednání ovládající osoby zapírá. Český obchodní zákoník o tomto nemá ani zmínky, po teoretické stránce by takový problém bylo možné podřadit pod ustanovení upravující ochranu minorit ve společnosti, o závěru vykořisťování minoritních společníků v tomto případě je však možné taktéž pochybovat, neboť ani minoritní akcionáři nejsou v podstatě jednáním majority poškozeni, půjde totiž jen o aktuální indispozici s vygenerovaným ziskem.

Tento problém se snažil Nejvyšší soud v již citovaném rozhodnutí. sp. zn. 29 Cdo 1326/2009, ve kterém valná hromada akciové společnosti rozhodla většinou svých akcionářů, kteří byli taktéž členy představenstva, o rozdělení zisku přidělením jeho části do rezervního a dalších fondů a zbytek zisku byl převeden do nerozděleného zisku k použití na další rozvoj společnosti.

Právo na podíl ze zisku – dividendu – je podle § 155 odst. 1 ObchZ jedním ze základních práv akcionáře. Ke vzniku práva na výplatu konkrétní dividendy však dochází pouze tehdy, pokud valná hromada za podmínek uvedených v § 178 ObchZ o výplatě dividendy rozhodne. I když však společnost dosáhne v jednom nebo i ve více účetních obdobích zisk, neznamena to, že musí být rozdělen mezi akcionáře. Je možné, že bude použit k vytvoření rezerv nebo k investicím, a tudíž valná hromada neschválí žádný zisk k rozdělení. Pokud valná hromada neschválí žádný zisk k rozdělení, je zřejmé, že zde není žádný zisk, který by mohl být použit na výplatu dividend, a tudíž ani na výplatu tantiém.

Se závěrem, že společnost nemusí rozdělit zisk mezi akcionáře i po uplynutí několika účetních období³ (přestože v každém z nich generovala zisk) však nelze souhlasit bez výhrady. Je pochopitelné, že společnost ukládá určité peněžní prostředky na účtu nerozděleného zisku (či do rezervního fondu) pro případ finanční nestability jako jakousi garanci pro horší časy. Pokud tak však činí bez oprávněného důvodu a nikoli v přiměřené výši, lze se domnívat, že by zde ke zneužívajícímu jednání majority v neprospěch minority dle §56a by přece jen dojít mohlo.

Usnesení valné hromady o ponechání zisku na účtu nerozděleného zisku, které nebude splňovat znak přiměřenosti a odůvodněnosti, je možné napadat v rámci § 131 ObchZ jako usnesení neplatné, a to na základě porušení § 56a ObchZ. Není radno otálet s tímto právním

³ V současné době se podobný případ řeší ve sporu minoritních akcionářů proti společnosti „Mittal Steel Ostrava“

prostředkem ochrany proti zneužívajícímu jednání majority, neboť jeho využití je časově striktně limitováno.

V citovaném rozhodnutí Nejvyšší soud nenechal nikoho na pochybách, že v případě, kdy zisk je rozdělen na základě rozhodnutí valné hromady externě (např. na tantiémy), o zneužívajícím myšlení již řeč být může, i když výslovně se k užití § 56a neuchyluje.⁴

4. K PRINCIPŮM ROZDĚLOVÁNÍ ZISKU

V případě, že společnost během účetního období vygeneruje zisk, postupuje se následovně – valná hromada se usnese na vytvoření či doplnění rezervního fondu společnosti či jiného fondu společnosti (např. sociálního fondu), či zisk přesune na úhradu ztrát společnosti, ziskem může také zvýšit základní kapitál společnosti nebo může rozdělit zisk ve prospěch společníků nebo zisk ponechat na účtu nerozděleného zisku. Společnost je přitom vázána několika rigidními pravidly.

Následující výčet zahrnuje pravidla společná pro všechny kapitálové obchodní společnosti, některé společnosti budou však podléhat i dalším pravidlům převážně veřejnoprávního charakteru-např. banky budou muset ponechat udržovat kapitál ke krytí rizik (tzv. kapitálová přiměřenost, ustanovení § 12a zákona 21/1992, o bankách) a budou tak omezeny v jeho distribuci.

4.1 Zisk lze vyplácet až po splnění podmínek stanovených zákonem

Jak již bylo řečeno, vyplacení zisku bude závislé nejen na tom, zda společnost v aktuálním účetním období dosáhla zisku, obchodní zákoník upravuje omezující ustanovení za účelem ochrany věřitelů společnosti. Stanoví tak ve svém ustanovení § 178., kdy vyplacení zisku je společnosti zakázáno, *pokud by se vyplacením zisku vlastní kapitál zjištěný z účetní závěrky stal nižším než základní kapitál zvýšený o (i) upsanou jmenovitou hodnotu akcií za podmínek stanovený a (ii) tu část rezervního fondu nebo ty rezervní fondy, které podle zákona a stanov nesmí společnost použít k plnění akcionářům*. Jako druhé pravidlo uvádí ObchZ, že *částka určená k vyplacení jako podíl na zisku společnosti nesmí být vyšší, než je hospodářský výsledek účetního období vykázaný v účetní závěrce snížený o povinný příděl do rezervního fondu a o neuhrazené ztráty minulých let a zvýšený o nerozdělený zisk minulých let a fondy vytvořené ze zisku, které společnost může použít dle svého uvážení*. Podíl na zisku vyplacený v rozporu s těmito ustanoveními jsou společníci povinni vrátit, a to i pokud nebylo napadeno usnesení o rozdělení zisku, na základě kterého došlo k rozdělení. Na straně společníka dochází k bezdůvodnému obohacení, které podléhá čtyřleté promlčecí době upravené obchodním zákoníkem.

⁴ Vlastimil Pihera: Dividenda a tantiéma (kritická glosa k jednomu soudnímu rozhodnutí), Obchodněprávní revue 10/2010, s. 290

4.2 Na rozdělení zisku se lze usnést pouze do uplynutí 6 měsíců od ukončení účetního období

Nejvyšší soud se v rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 4284/2007 musel vypořádat s otázkou, zda společnost, resp. valná hromada společnosti, může rozhodnout o rozdělení zisku i po 6 měsících po uplynutí účetního období. V konkrétním případě totiž společnost rozhodla v měsíci červnu o rozdělení zisku, o pět měsíců později však o rozdělení zisku rozhodla znovu, tentokrát rozdělila i zisk deponovaný na účtu nerozdělených zisků z minulých let. Nejvyšší soud však takové jednání společnosti zapověděl a uzavřel:

Jestliže valná hromada akciové společnosti konaná do šesti měsíců od posledního dne účetního období (§ 184 odst. 3 obch. zák.) projednala účetní závěrku za ono účetní období a na jejím základě rozhodla o rozdělení zisku, pak mimořádná valná hromada konaná v témže roce po uplynutí šesti měsíců od posledního dne účetního období není oprávněna na základě téže účetní závěrky rozhodnout o jiném rozdělení zisku. (...) Lhůta ke svolání řádné valné hromady určená (počítaná) od posledního dne účetního období je logicky nejen lhůtou určující, dokdy by měla valná hromada (při řádném a obvyklém chodu věci) odsouhlasit výsledky onoho účetního období, ale též nejzazší lhůtou, ve které lze výsledky účetní závěrky sloužící pro jednání řádné valné hromady pokládat za ty, jež mohou akcionářům sloužit jako reálný obraz účetnictví akciové společnosti, na jehož základě mohou kvalifikovaně rozhodovat o rozdělení zisku. Mimořádná valná hromada konaná v listopadu 2002 o rozdělení zisku na základě řádné účetní závěrky zobrazující účetnictví akciové společnosti k 31. prosinci 2001 rozhodnout nemůže.

Cílem tohoto závěru je především ochrana věřitelů společnosti, neboť během 6 měsíců se společnost může dostat do hospodářských ztrát, které by v kombinaci s rozdělením zisku, mohly vést až k tomu, že společnost nebude v daný okamžik dostát svým závazkům (přestože z aktuální účetní závěrky zveřejněné ve Sbírce listin lze vyčíst, že si společnost vede celkem dobře). Pokud bude tedy společnost chtít po uvedeném 6měsíčním období přesto rozdělit zisk, nebude jí zbývat nic jiného, než si nechat vypracovat mimořádnou účetní závěrku a na základě této účetní závěrky schválit nové (další) rozdělení zisku společnosti.

Řešení přijaté v citovaném rozhodnutí se mi jeví jako celkem odůvodněné. Závěr o určité „obecné závaznosti“ by však mohla komplikovat skutečnost, že posuzovaná otázka je vyvolaná konkursním řízením, ve kterém soudy obecně spíše přijímají závěry ve prospěch věřitelů společnosti. I přesto se domnívám, že by toto rozhodnutí nemělo sledovat osud některých rozhodnutí vynesných v souvislosti s úpadkovým řízením a závěry tohoto rozhodnutí by se tedy měly aplikovat i na rozhodnutí vydané v nekonkursní věci.⁵

⁵ Jako zobecňující závěry se dle mého názoru neprosadí rozhodnutí 30 Cdo 665/2006, kde pro ochranu věřitelů zamítl zásadu *in favore* pro *negotii* nebo 21 Cdo 2207/2003, ve kterém soud dovodil charakter smluvního zastoupení pro prokuru.

Je však třeba podotknout, že se daný závěr bude vztahovat vždy pouze k rozdělení zisku, jak je vydefinovaný výše. Závěr, že se rozdělením zisku rozumí pouze externí distribuce je tedy i v tomto případě přílehlavý a sleduje tak i judikaturní závěry. Proto tedy převést prostředky z nerozděleného zisku na účet rezervního fondu či jiného fondu bude možné učinit během celého hospodářského roku, tedy i po uplynutí 6měsíčního období, neboť jde právě jen o přesun peněžních částek uvnitř společnosti.

4.3 Rozdělit zisk lze jen jednou, nelze revokovat rozhodnutí o rozdělení zisku

Před Nejvyšším soudem se v rozhodnutí sp.zn. 29 Odo 535/2006 také řešila otázka, zda lze revokovat či modifikovat předchozí usnesení valné hromady o rozdělení zisku společnosti. V konkrétním případě totiž valná hromada společnosti v roce 1996 revokovala usnesení o rozdělení dividend za rok 1992. Usnesení o revokaci nikdo nenapadl. Teprve když společnost žalovala na vrácení vyplacených částek, žalovaní společníci se probudili a namítli neplatnost revokace. Soud se platností revokačního usnesení zabývat nesměl, protože již uplynula lhůta k podání návrhu.⁶

Napadat neplatnost takového usnesení by bylo tedy možné, ale pouze dle režimu ustanovení § 131 odst. 1 ObchZ (a to ve lhůtách zde stanovených), takové usnesení, za předpokladu že nebude napadeno, zůstane tedy formálně platné. Pokud však takové usnesení o rozdělení zisku bude neplatné pro rozpor se zákonem či zakladatelským dokumentem společnosti, pak se vedle možnosti vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady bude lze uplatnit sankci stanovenou v odst. 4 ustanovení § 123 ObchZ, a společníci budou povinni takový podíl na zisku vrátit, a to i po lhůtách stanovených pro podání návrhu dle § 131 ObchZ. Podobnou sankci uvádí pro akciové společnosti i ustanovení § 179 ObchZ ve spojení s ustanovením § 178 odst. 2 (o rozdílech v rámci těchto dvou typů společnosti viz níže).

4.4 Chrání se dobrá víra akcionářů

Zvláštním ustanovením obchodního zákoníku je možnost ponechat si vyplacenou dividendu, pokud byla dividenda přijata v dobré víře. Toto právo se uplatní, jak vyplývá ze znění ustanovení § 179 ObchZ a jeho zařazení v ObchZ, pouze ve vztahu k akciové společnosti. Rozumím snaze zákonodárce o co nejrestriktivnější použití této zásady. Avšak nevidím důvod, proč by se dané ustanovení nemohlo uplatnit i ve vztahu ke společnosti s ručením omezeným, zvláště společností s velkým počtem společníků.

O dividendu přijatou v dobré víře půjde například v případě, kdy společnost bude falšovat účetní závěrky, aby mohla akcionářům (a tím tedy sobě, jsou-li zároveň akcionáři) vyplatit balík peněz, na který by jinak za běžných okolností akcionáři neměli nárok. Přejde-li se později na to, že takové dokumenty byly zfalšovány, bude akcionář (nezúčastněný na takové machinaci) v dobré víře chráněn před takovým jednáním společnosti a dividendu si bude moci

6 Ještě k neplatnosti a nicotnosti usnesení valné hromady, Právní rádce, 4/2009, str. 19

ponechat. Jinou alternativou je příklad, kdy společnost použije na výplatu dividendy prostředky, které dle zákona nemohou být použity k vyplacení dividendy (např. rezervního fondu).

Pojem dobré víry vyjádřil pregnantně Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí 29 Odo 161/2004: „Dobrá víra je vnitřní přesvědčení osoby, že nejedná bezprávně. Jde o psychický stav jednající osoby, který sám o sobě nemůže být předmětem dokazování. Na dobrou víru lze usuzovat z konkrétních vnějších skutečností, jejichž prostřednictvím se toto vnitřní přesvědčení projevuje navenek, a které dokazovány být mohou. Posouzení, je-li smluvní strana v dobré víře či nikoli, je třeba vždy hodnotit objektivně a nikoli pouze ze subjektivního hlediska (osobního přesvědčení) samotného účastníka.“

Akcionář tedy objektivně nebude v dobré víře např. tehdy, pokud se zúčastnil valné hromady, na které vyplyne, že společnost použila k vyplacení dividendy prostředky, které k tomuto účelu použít nelze. Proto bude povinen vyplacenou dividendu vrátit, ale ovšem za předpokladu, že mu nedostatek dobré víry prokáže společnost, neboť důkazní břemeno se v tomto případě přenáší na společnost (srovnej znění ustanovení § 179).

O jiný případ půjde tehdy, pokud je vyplacen podíl na zisku zaměstnanci. Dle ustanovení § 179 ObchZ pro vyplacení jiného podílu než zisku nelze použít ochranná ustanovení týkající se dobré víry. Zákoník práce však ve svém ustanovení § 331 upravuje, že vrácení neoprávněně vyplaceného podílu zaměstnanci na zisku může společnost požadovat, jen jestliže zaměstnanec věděl nebo musel z okolností předpokládat, že byl podíl na zisku nesprávně určen nebo vyplacen omylem.

4.5 Rozdělení zisku musí být spravedlivé

Dalším (a jedním z hlavních) pravidel je tzv. zásada spravedlivého rozdělení zisku. Na rozdělení zisku by se měli všichni společníci účastnit spravedlivě, tzn. rovnoměrně dle jejich kapitálové účasti na společnosti. Tuto rovnoměrnost je možné modifikovat. V akciové společnosti je taková modifikace vzhledem k ustanovení § 178 ObchZ značně omezená, a to pouze ve vztahu k prioritním akciím společnosti. Pro jiné než prioritní akcie se podíl na zisku bude určovat dle podílu jmenovité hodnoty akcie k základnímu kapitálu společnosti, odchýlení není možné. Úprava společnosti s ručením omezením je flexibilnější. Z ustanovení § 123 odst. 1 vyplývá, že podíl jednotlivých společníků na zisku určeném k rozdělení stanoví především společenská smlouva a ustanovení § 123 odst. 1 se použije pouze v případě, že společenská smlouva rozdělení zisku neupravuje. Takové případy však budou v praxi velmi řídké. Ustanovení § 123 odst. 1 je jedním z ustanovení obchodního zákoníku, které umožňuje založit nerovné postavení společníků společnosti s ručením omezeným v tom směru, že jejich postavení ve společnosti a práva z něj plynoucí nejsou v přímé úměře k jejich vkladům. Případná změna poměru podílu společníků na zisku ve společenské smlouvě nesmí

odporovat zásadám poctivého obchodního styku a dobrým mravům (blíže viz komentář k § 114 odst. 1)⁷.

Zásada spravedlivé distribuce tedy říká, že *společníci obdrží podíl na zisku podle své kapitálové účasti na společnosti*. Jakékoli kroky, které by takovou zásadu obcházely, budou neplatné dle ustanovení § 178 odst. 1 (a dle mého názoru samozřejmě i dle ustanovení § 56a ObchZ, které je ve vztahu k takovému obcházení více ilustrativní). O takový krok může jít např. tehdy, pokud ovládající společníci (kteří jsou navíc jednateli či členy představenstva) rozhodnou, že společnost vyplatí členům orgánů společnosti podíl na zisku (tzv. tantiému) a zbytek ponechají na účtu nerozděleného zisku. Nejvyšší soud v takovém případě ve sporu sp. zn. 29 Cdo 1326/2009 uzavřel:

Schválí-li ovšem valná hromada, že část zisku vytvořeného společností bude rozdělena, musí být předně rozdělena mezi akcionáře. Uvedený závěr plyne zcela zřejmě z ustanovení § 178 odst. 1 obch. zák. a odpovídá taktéž postavení akcionáře. Je to totiž právě akcionář, a nikoliv členové orgánů společnosti, kdo se prostřednictvím investice do akcií podílí na podnikání společnosti a mezi jehož základní práva podíl na jejím zisku patří.

Z uvedeného pak plyne, že valná hromada nemůže stanovit podíl členů představenstva a dozorčí rady na zisku (tantiému), aniž by schválila zisk k rozdělení a podíl akcionářů na takto určeném zisku (dividendu).

V tomto případě co do důsledku byla zásada spravedlivého rozdělení zisku zjevně porušena, neboť rozdělení tantiém by zakrývalo rozdělení některým, byť ovládajícím společníkům. Závěr Nejvyššího soudu lze argumentačně podpořit i tím, že ze znění odst. 3 ustanovení § 178 ve vztahu k ustanovení § 178 odst. 1 má právo společníků na podíl na zisk přednost před stejným právem členů orgánů společnosti.

Avšak v konkrétním případě si lze jistě představit, že může dojít k vyplacení tantiém, aniž by došlo k rozdělení dividend. Společnost může rozdělit např. část zisku pouze členům orgánů společnosti a zbytek si ponechat na účtu nerozděleného zisku. Může tak činit např. v době hospodářské krize, kdy společníci schválí odměnu ve formě tantiémy, aby si efektivní manažery podržely ve společnosti a překonaly tak těžké období společnosti. Uvedené rozhodnutí však definuje meze, které by společnost neměla při vyplacení takové tantiémy překročit. založené na zásadách vlastních rozhodování ESD či Ústavního soudu ČR, a to zásady přiměřenosti a odůvodněnosti. Neodůvodněná a nepřiměřená distribuce zisku (pouze) členům orgánů společnosti na základě hlasování ovládajících osob je zakázána.

⁷ Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: Obchodní zákoník. Komentář. 13. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010,